

en omstændelig Forklaring af, hvorledes alt skal foregaa, dersom det skulde indtræffe, at Opførelse af Skuespil kom i Uoverensstemmelse med den gældende Lovgivning, hvordan Paaanke skal foregaa, hvordan Forbud ved Kongens Foged skal foregaa. Naar dette bliver vedtaget, har man fri Teaternæring, og da er den Guldalder oprunden, som adskillige Forfattere og Skuespillere mene, da skulde komme. Naar man nu ser hen til, hvor haard Konkurrencen er i Øjeblikket, og ser, hvordan Teatrene nu arbejde under meget trange Kaar, forekommer det mig at være et tvivlsomt Gode, om man giver Teaternæringen helt fri, thi Konkurrencen vil jo blive endnu større, naar ethvert lille Selskab kan opføre Skuespil, hvor det vil. Men jeg vil indrømme, at der ved Bevillingens Ophævelse sker et stort Gode, og det er det, at man tager en Del Næring bort fra Misundelsen, og desuden udsætter man ikke Bevillinggiverne for den mange Gange haarde Kritik, der nu om Dage føres. Det er en Fordel, det indrømmer jeg. Jeg har ogsaa erfaret, at der er Skuespillere og Forfattere, der ere meget stemte for den Ordning, der foreslaas her i Lovforslaget, men om denne Ordning skulde kunne hjælpe til at højne vore Skuespil, ja, det er der jo adskillige, der stille sig tvivlende overfor. Der er mange, der mene, at i den haarde Konkurrence vil der nok blive tænkt en hel Del paa, hvad der vil være i Stand til at trække Hus, saa at der ikke bliver taget saa stort Hensyn til, om de Skuespil, der blive opførte, ere af den Beskaffenhed, at de ere i Stand til at højne og opdrage Folket; og det forekommer mig dog, at det er en Opgave, som vore bedste Forfattere og vore bedste Skuespillere have, gennem Fremstilling af god Kunst at kalde paa det, der er godt hos Menneskene. Der er mange, der frygte for, at naar man faar fri Teaternæring, vil det medføre, at en hel Del Skribenter ikke ville tage det saa nøje med, hvad de ville have fremført, naar det blot er noget, som kan tiltale. Vi have jo ikke faa Eksempler paa, at endogsaa Folk, der regne sig for at høre til den højere Intelligens, igennem deres Skrifter have været i Stand til at fremstille Forholdet mellem Mænd og Kvinder paa en saadan Maade, at man

maa sige, at de erotiske Begreber ere blevne dragne ned i en Forestillingskreds, som det paa ingen Maade er gavnligt for Ungdommen at blive dragen ind i. Da det er den Art Skuespil, som særlig ere i Stand til at pirre, der trække fuldt Hus, ere mange bange for, at adskillige ville spekulere i at fremstille den Slags Skuespil paa Scenen, og det vilde være uheldigt; thi i Stedet for at højne vil det drage Folk ned i en Sfære, som man ikke kan være tilfreds med. Jeg tvivler ikke om, at den gode Kunst vil holde sig og have sine Dyrkere, og ogsaa sit Publikum, det gælder jo om her, som i alle Livets Forhold, at de, der ere nede i de nederste Samfundslag, kunne blive dragne op i en højere aandelig Sfære. — Det er de Betæneligheder, der rejse sig ved at give Teaternæringen fri.

Det andet Afsnit af Lovforslaget handler om Afskaffelse af Censuren. Ja, kunde vi helt afskaffe den, saa var det godt, og dersom Menneskene vare saa gode, som de burde være, saa var der heller ingen Fare ved at afskaffe al Censur. Der er jo ikke noget, som Folk ømme sig mere ved, end naar de skulle efterses, det være sig paa den ene eller den anden Maade. Nu foreslaas det alt-saa her i Forslaget, at Censuren skal ophæves, og saadan som den er, har jeg heller ikke noget imod, at den bliver ophævet. I Lovforslaget bestemmes det saa, at der skal oprettes noget, der kaldes et Teaterraad. Dette er kun en Omskrivning, for det er jo i Virkeligheden en Slags Censur. Naar dette Teaterraad blev obligatorisk i Stedet for fakultativt, som det her foreslaas, vilde jeg finde, at det var en meget god Ordning. For øvrigt bliver det jo Politiet, der skal føre Tilsyn med, at der ikke sker nogen Uorden paa nogen Maade, og Tilsyn maa der jo være, det trænges der haardt til. Der er ikke Tvivl om, at Censuren har gjort sin Nytte, hvor megen Kritik der end er rettet imod den, men naar den udøves af 3 Mænd, kan man jo sige, at den bliver mindre ensidig, end naar den udøves af een Mand. Jeg husker, at den forrige Censor blev meget rost, den Gang han blev kaldet til dette Embede: det var den rette Mand, han havde en overordentlig Intelli-